

A dolgozók százai nevében...

Ítélezett a társadalmi bíróság

— A Szegedi Fémfeldolgozó és Finommechanikai Vállalat társadalmi bíróságának tárgyalását megnyitotta. Tárgy: H. J., a vállalat főtechnikusa több női dolgozót sértett meg becsületében. Kérem a sértetteket és a tanúkat, mondják el hogyan történt az eset — hangzik a fémfeldolgozó tárgyalóteremé alakított ebédlőjében Dobler Lászlónak, a társadalmi bíróság elnökének szava.

Bebizonyosodott a vád

Először a sértettek adják elő panaszukat, aztán a tanúk mondják el mit láttak, mit hallottak. Ugyanúgy folyik a tárgyalás, mint a bíróságon.

Miután a társadalmi bíróság tagjai meghallgatták a tanúkat is, tanácskozássra ülnek össze.

— Kihirdetem az ítéletet — emelkedik újra szólásra az elnök. — H. J.-t, mivel bebizonyosodott, hogy vállalata több dolgozóját megsértette becsületében, valamint ittasan jelent meg a gyárban, s ezzel gyengítette a munkafegyelmet, 500 forint pénzbírságra ítéli a társadalmi bíróság, és írásbeli figyelmeztetésbe részesíti.

Kertelés nélkül

Amikor a terem kiürül, körbeüljük az elnöki asztalt.

— A társadalmi bíróságunknak ez volt a második ügye, de máris kezdik megismerni munkánkat a dolgozók — meséli Dobler János. Csak nem elég aktívak a vállalat munkásai egy-egy ügy feltárásakor. Nem kapunk elegendő segítséget. Főleg, ha vezető ember ügye kerül a bíróság elé. Még min-

dig vannak, akik azt tartják: ne szólj szám, nem fáj fejem. Ugy gondolják, jobb hallgatni, mert hátha visszafelé sül el a fegyver.

— Van javulás ezen a téren? — Minél jobban megismerik a bíróság munkáját, annál nagyobb a bizalom. Persze ez idő kérdése. Mi szeretnénk, ha minél hamarabb eljutnánk oda, hogy az elképzelte rossztól való félelem elmúljon, és mindenki őszintén, kertelés nélkül beszélne. Egy közösségbe tartozunk, ha valaki hibázik, bűnhődnie kell, akár vezető, akár egyszerű munkás.

— Hány tagja van a társadalmi bíróságnak?

— Az ügy nagyságától függ, hogy hárman, vagy öten döntünk-e. Tizenkét aktivista közül választjuk ki a bíróság tagjait. Azok vesznek részt a tárgyaláson, akik legjobban ismerik közülnk az ügyet.

Felelősségteljes megbízatás

— Hogyan választották ki a bíróság tagjait?

— A tizenkét aktivistát a vállalat dolgozói választották meg. Többségük fizikai munkás. Olyanok, akik már régen a vállalatnál vannak, s ismerik az embereket.

— Felelősségteljes megbízatás ítélezni.

— Szeretjük az igazságot, még akkor is, ha felelősséggel jár — mondja Bors István.

Valamennyien így gondolkodnak. Az igazságért küzdenek, — mások igazságáért. Az emberek igazáért. Ők tizenketten szolgáltatnak elégtételt a sértetteknek, ítéleznek a bűnösök felett — a dolgozók százai nevében.

K. A.

A föld alatti hő hasznosítása Kazahsztánban

A Kazah Ásványkutató Intézet az utóbbi évek folyamán összeállította Kazahsztán izotermikus térképét, amely a kőzetek egyenlő hőmérsékletű helyeit mutatja, s így feltünteti azokat a körzeteket, ahol a kőzetek hőmérséklete viszonylag kis mélységben szokatlanul magas, eléri vagy meghaladja a 100 Celsius-fokot. Ezek a körzetek — hegységek között elterülő horpadások, a földkéreg besüppedései, amelyek viszonylag fiatal képződmények laza kőzetei töltenek ki. Jellegzetességük az, hogy három-négy kilométer mélységben nagy mennyiségű föld alatti víz gyülemlik fel bennük. Ez ártézi víz, amely nagy hidrosztatikus nyomással magától tör fel a kutakból. Kazahsztánban az 500 méternél mélyebbről feltörő víz mindenütt 25—150 Celsius-fok hőmérsékletű vagy ennél is forróbb termálviz. A termálvízkészletek gyakorla-

tilag kimeríthetetlenek. Rövid idő alatt pótlódnak.

A termálvizek felhasználása igen gazdaságos. Ebben az esetben kevesebb szén, kőolajat és gázt kell eltüzelni a kazánokban. Ráadásul a tudósok számításai szerint a termálvízzel fűtött melegekben az elektromos fűtéshez viszonyítva hatodára-tizedére csökken a zöltség önköltsége.

Kiszámították, hogy Panfilov város körzetében, az Ili-horpadás keleti részében az évente hasznosítható föld alatti hő 6—7 millió tonna, a horpadás nyugati részében pedig (Alma-Ata város körzetében) 4,5—5 millió tonna egyezményes tüzelőanyaggal ér fel.

Kazahsztán más vidékein, például a Csü és a Szür-Darja folyó és a Káspi-tenger menti horpadásokban a hasznosítható évi hőmennyiség egyenkint tíz-tízmillió tonna egyezményes tüzelőanyaggal egyenértékű.

Minden szem gabonát vár az ország

Az ország kenyérének betakarításáért folyik most a nagy munka Szegeden és a járásban is. Az emberek a gépek nagy csatája ez az időszak, amikor több mint 50 ezer holdról kell betakarítani a termést. Sajnos, az időjárás beleszólt a jó termés betakarításába. Sok helyen erősen megdöntötte a gabonát a gyakori vihar, ezért a kézi kaszákra is nagyobb szükség van, mint más években. A szegedi járás vetésterületének mintegy 46 százalékán aratnak emberi erővel, hogy a szemek kipergését, a szemvesztésüket megakadályozzák.

Több mint 4 ezer aratópár állt munkába, hogy a gépek mellett kivegyék a részüket a nehéz munkából. Egy-egy aratópárra átlagban 7 hold gabona aratása vár. Minden szem gabona kell az országnak. A rendkívül jónak ígérkező termés megéri a fáradságot. Az idén jól fizetnek egész Csongrád megye földjei, amely elsősorban annak közepén és jól vetettek mindenütt.

(Somogyi Károlyné felv.)

A nyári munka sikeréért

Javában tart a nyár. Sok iskolásgyerek azonban most még korábban kel föl, mint tanév idején. Igaz, a táskát nincs miért összepakolni, az uzsonna pedig elér akár a zsebben is, sietnek. Várja őket munkahelyük a MÉK-telep, a konzervgyár, az építkezés, meg a többi.

A KISZ felhívására az építőtábor-jellegű nyári munkában sok száz szegedi fiatal vesz részt; igyekezik szorgalmával és testi ügyességével eleget tenni annak a szerződésnek, melyet iskolája és munkahelye kötött. Az üzemek is igyekeztek jobban felkészülni az idén a diákok fogadására, biztosítani számukra a megfelelő munkafeltételeket, szociális ellátottságot és bánásmódot. De azért most sincsen minden hiba nélkül.

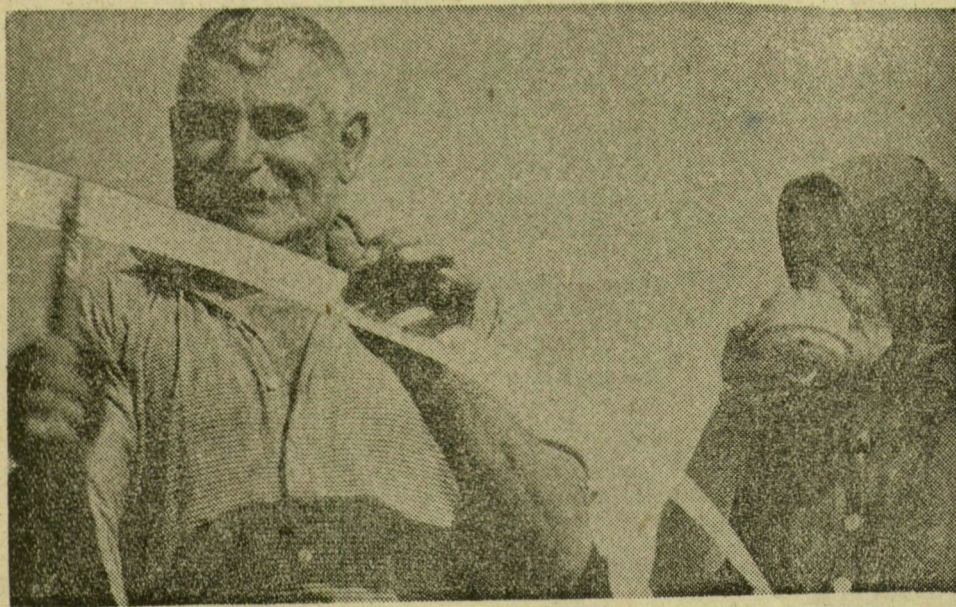
Tavaly is, idén is lehetett panaszokat hallani arról, hogy egyes üzemi vezetők helytelen hangot ütnek meg a gyerekekkel, letorkolják őket, még akkor is, ha valamit jogosan kifogásolnak. Elégedetlenség forrása az is, hogy nem világosítják fel őket időben és megnyugtatóan a kereset pontos összegéről, illetve arról, hogy órábérben vagy teljesítménybérben dolgoznak-e, s ha órábérben, mennyi az? Itt ott az is előfordul, hogy nem adnak nekik folyamatosan végezhető munkát. De elfogultak lennének, ha nem említenék meg azt is, hogy a becsületesen, rendszeresen dolgozó fiatalok között akad „lógós” is, akinek a szája ugyan nagy, de a keze télenkedik, amikor csak teheti. Ezekre meg az üzemi vezetők panaszolnak. S a gyerek akkor is gyerek marad, ha „komoly” munkát bíznak rá: játszik, s a játék néha szertelenségre csap át. Bármennyire is vigyáznak az üzemekben a nyári munkát vál-

aló diákok testi épségére, a játék könnyen lehet baleszt okozója is.

A szerte az országban megnyílt nagy ifjúsági építőtáborok egyik idei újdonsága, hogy a táborparancsnokságok mellett tanácsok alakultak, s az ezekben résztvevő fiatalok által minden táborlakó számára lehetőség nyílt, hogy beleszóljon a munka, a táborélet irányításába. Önkormányzatot kaptak. Ehhez hasonló önkormányzati szervekre lenne szükség itt Szegeden is. Igaz, hogy a két-két hetes turnus nem hosszú idő, de ha a KISZ kezdeményezésére — esetleg a pedagógusok segítségével — nyomban a hét elején megalakulhatna a diákok önkormányzata, sok apróbb, nagyobb vita, fejelemésértés volna elkerülhető. Hogy a pedagógusok nem idegenkednek az ilyesmitől, arra példa, hogy a Ságvári Gimnázium egyik konzervgyárban dolgozó osztályával együtt nap mint nap kijárt egyik tanárjuk is. Az is elképzelhető lenne, hogy az üzemek, vállalatok KISZ-szervezetei vennék pártfogásukba a náluk dolgozó diáktalakat, s az üzemi KISZ-alapszervezetek kezdeményeznék és támogatnák az önkormányzat munkáját.

Talán még nem késő előállni ezzel a szerény javaslattal, mely tulajdonképpen nem is eredeti: az SZMT egyik elnökségi ülésén merült fel a közelmúltban. A dolgozók munkakörülményeinek vizsgálata a szakszervezetek egyik állandó feladata, s az üzemi szakszervezeti bizottságok bizonyára köszönettel vennék az ifjúsági szövetség segítségét ebben is, s így, közös erővel biztosíthatnák a nyári munka sikerét.

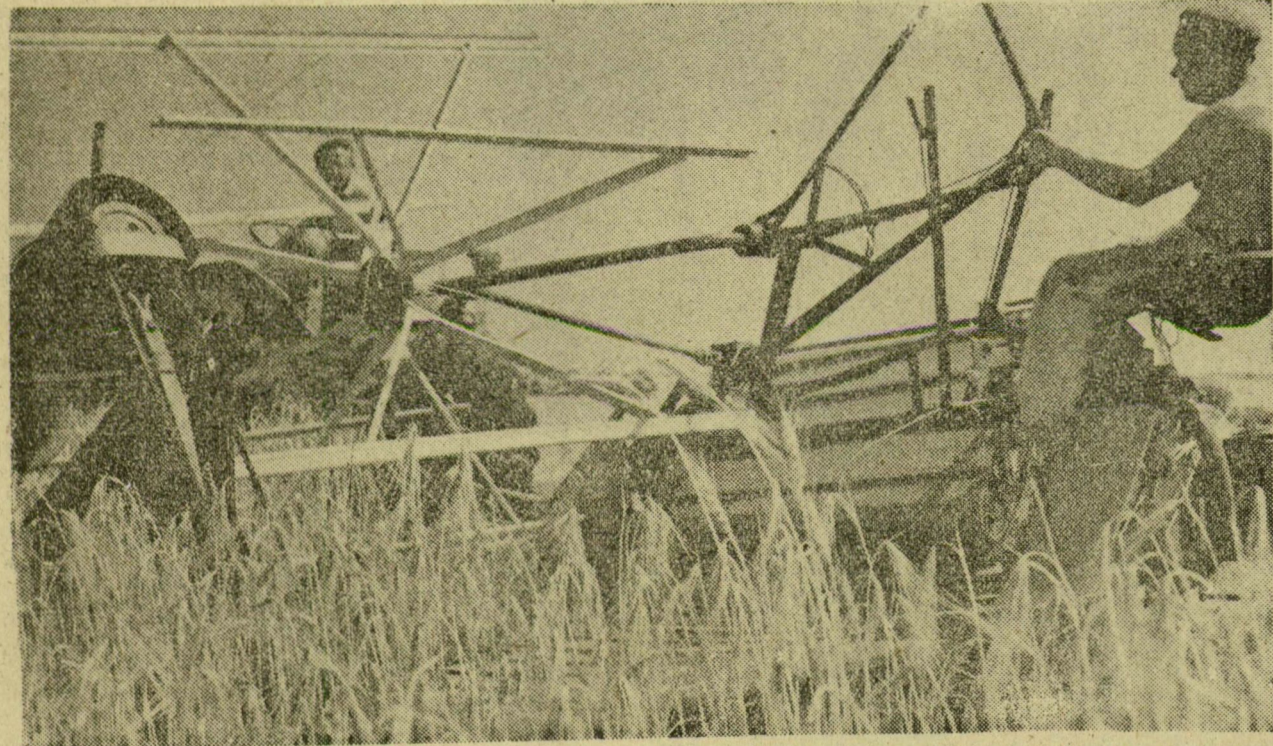
F. K.

Szécsi Miklós és felesége a domaszéki határban aratnak

Serény munka folyik a kiskundorozsmai földeken is

Egy-kettőre végez a kéveköttő-aratógép a szegedi Móra Ferenc Tsz gabonabúráján. A Kovács Imre és Nagy Antai által vezetett gép hibátlanul rojja a köröket az árpában

Egy szusszanásnyi pihenő jólesik az aratóknak. Két család, Némethék és Buberékiék közösen aratnak Dorozsma határában